

JUSTIITSMINISTEERIUM  
TÖÖSTUSOMANDI  
APELLATSIOONIKOMISJON

OTSUS nr 1006-o

Tallinnas, 31. detsembril 2012. a.

Tööstusomandi apellatsioonikomisjon, koosseisus Priit Lello (eesistuja), Rein Laaneots ja Tanel Kalmet, vaatas kirjalikus menetluses läbi OÜ Estodes (registrikood nr 10366759, edaspidi *vaidlustaja*) vaidlustusavalduse kaubamärgi SOVETSKOJE ŠAMPANSKOJE POLUSLADKOJE + kuju (registreerimise taotlus nr 9701748) klassis 33 AS Latvijas Balzams (edaspidi *taotleja*) nimele registreerimise otsuse tühistamiseks.

Vaidlustajat esindab patendivolinik Ott Moorlat. Taotlejat esindab patendivolinik Almar Sehver.

Vaidlustusavaldus on võetud menetlusse numbri all 1006.

**Asjaolud ja menetluse käik**

5. augustil 1997 esitas AS Latvijas Balzams (Riia, Läti Vabariik) Patendiametile taotluse kaubamärgi SOVETSKOJE ŠAMPANSKOJE POLUSLADKOJE (taotluse nr 9701748, edaspidi ka *vaidlustatud kaubamärk*) registreerimiseks.

Vaidlustatud kaubamärgi reproduktsioon on järgmine:



Esialgses kaubamärgitaotluses soovis taotleja registreerida kaubamärgi klassis 33 nimetatud kaupadele „alkoholijoogid, nimelt vahuveinid“. Menetluse käigus on kaupade loetelu piiratud ja taotleja soovib kaubamärgi registreerimist kaupadele *vahuveinid*.

12. novembril 1999 võttis Patendiamet vastu kaubamärgi registreerimisotsuse. Tööstusomandi apellatsioonikomisjoni (edaspidi *apellatsioonikomisjon*) 30. märtsi 2001 otsusega nr 353-o Patendiameti otsus tühistati. 11. detsembril 2001 võttis Patendiamet vastu kaubamärgi registreerimisest keeldumise otsuse. Taotleja vaidlustas Patendiameti kaubamärgi registreerimisest keeldumise otsuse. Apellatsioonikomisjoni 5. septembri 2003 otsusega nr 538-o jäeti esitatud kaebus rahuldamata. Taotleja vaidlustas apellatsioonikomisjoni otsuse seejärel Tallinna Halduskohus. Tallinna Halduskohtu 21. aprilli 2004 otsusega kaebus rahuldati ja kohus tühistas apellatsioonikomisjoni otsuse. Tallinna Halduskohtu otsuse alusel võttis apellatsioonikomisjon 22. veebruaril 2005 vastu otsuse nr 538-o, millega tühistas Patendiameti 11. veebruari 2001 otsuse.

Adress:  
Tõnismägi 5a  
15191 Tallinn

Telefonid:  
6208201, 6208276  
e-mail: [toak@just.ee](mailto:toak@just.ee)

Faks:  
6208109  
<http://toak.just.ee>

16. märtsil 2006 otsustas Patendiamet registreerida kaubamärgi SOVETSKOJE ŠAMPANSKOJE POLUSLADKOJE + kuju (otsus nr 7/9701748) klassis 33 nimetatud kaupade – vahuveinid – suhtes. Patendiameti otsuse kohaselt kaubamärgi registreerimine ei anna ainuõigust sõnade POLUSLADKOJE ja ŠAMPANSKOJE ning tähiste 0,75 l ja 11% (kõik tähed kirillitsas) kasutamiseks.

Kaubamärgi registreerimise otsus avaldati Kaubamärgilehes nr 5/2006.

Kaubamärgi SOVETSKOJE ŠAMPANSKOJE POLUSLADKOJE + kuju registreerimise otsuse peale esitas 3. juulil 2006 vaidlustusavalduse OÜ Estodes.

### **Vaidlustaja põhiseisukohad**

OÜ Estodes on importinud 1993. aasta kevadest tänaseni Odessa, Kiievi ja Artjomovski vahuveinitehastes Ukrainas ning Abrau-Djursos Venemaal sovetsoje šampanskoje tehnoloogia kohaselt valmistatud vahuveine, milledest suure osa etiketikujundus lähtus samas 1969. aasta kujundusest, mis on käesoleva vaidlustusavalduse aluseks oleva kaubamärgitaotluse reproduktsiooniks. Sama kujunduse edasiarendus on OÜ Estodes poolt alates 2000. aastast käesoleva ajani imporditava, sama tehnoloogia järgi toodetavate „Odesskoje Igristoje“ ning „Odesskoje Polusladkoje“ välisvormistuse aluseks. Taotleja senine pahauskne tegevus annab alust eeldada nendepoolset OÜ Estodes ärihuvide, näiteks 1999. aastal esitatud kaubamärgitaotluste registreeritavuse, kahjustamist juhul, kui vaidlustatav kaubamärk saab õiguskaitsse.

Vaidlustaja leiab, et kaubamärgitaotluse reproduktsioonil toodud toote etikett kui tervik on muutunud tavapäraseks vahuveinide osas, nn piltlikult sünonüümiks, mida kasutatakse edukalt reklaamlehtedel (näiteks lisa 15). Teostades uuringu Eesti Patendiameti kaubamärkide andmebaasis, järeldub, et Eesti kaubamärgipraktikas vaatluse all olevas klassis 33 ei ole levinud praktika, et kaubamärgile kantakse GOST-i number ja kaubamärgi eksportija nimena on märgitud ettevõtte, kes seda ei teosta. Euroopa riikide praktikast ülevaate saamiseks teostas vaidlustaja uuringu Madridi kaubamärkide andmebaasis, kus sadade kaubamärkide seast, mis sisaldavad klassi 33 sõna „Champagne“, on toodud näitena 3 lehte, mis tõestavad, et ei ole kombeks standardi numbrit kaubamärgi reproduktsioonile kanda. Sellest tulenevalt leiab vaidlustaja, et kaubamärgitaotluse reproduktsioon sisaldab desinformatsiooni (mitteeksisteeriva NSV Liidu standardi numbrit ja eksportijat „RIGAS VINI“, kes eksporti ei teosta) ja sõna Šampanskoje, mistõttu seda ei saa kanda Eesti kauba- ja teenindusmärkide registrisse. Leedu kaubamärgiregistris tehtud otsing näitas, et kaubamärkide, mis sisaldavad sõna Šampanskoje, registreerimisest on Leedu Patendiamet keeldunud. Ajakirjanduses avaldatud informatsiooni kohaselt (Äripäeva Online uudis 02.2001) Riia ringkonnakohus otsustas kustutada registrist Latvijas Balzams kaubamärgi Sovetskoje Šampanskoje ja seega vaidlustusalune kaubamärk on Lätis kehtivuse kaotanud.

Vaidlustaja on seisukohal, et Patendiameti otsus on vastuolus kehtiva KaMS § 9 lg 1 p 3, p 4, p 6, p 7, p 10 ja p 12. Asjasse puutuvad on ka KaMS § 52 lg 5 ning § 54 lg 4 ja lg 5.

Viidates KaMS § 9 lg 1 punktile 3 leiab vaidlustaja, et on üldteada, et Sovetsoje Šampanskoje kujutab endast vahuveini valmistamise viisi ja samanimelist vahuveiniliiki, mille lõi Tsaar-Venemaa veinitööstuse rajaja vürst Lev Golitsõni õpilane, tulevane professor A.M. Frolov-Bagrejev Novorossiiski lähistel asuva kunagise tsaar Aleksander II veinimõisa asemele rajatud Abrau-Djurso veinisohvoosis XX sajandi 20.-30.-ndatel aastatel. Hiljem arendasid Sovetskoje Šampanskoje tehnoloogiat edasi professorid G.G. Agabaljants, A.A.Merzianian ja S.A.Brusilovski, kellele anti välja vastav autoritunnistus nr 122476. Nimetatud kolme teadlase-veinimeistri töö tulemus – Sovetskoje Šampanskoje jätkumeetod – lõi võimaluse tõsta tootlikust kordades, kaotamata seejuures kvaliteedis ja nii ehitati vastavalt NSVL Ministrite Nõukogu 9. juuli 1948 otsusele nr 2481 kümneid Sovetskoje Šampanskojet tootvaid vahuveinitehaseid 12-s toleaegses liiduvabariigis, st kõigis, välja arvatud Eesti NSV, Leedu NSV ja Turkmeenia NSV. Selle sama otsuse alusel rajati ka Riia vahuveinikombinaat, mille õigusjärglane on praegu AS Latvijas Balzams. NSVL-u lagunemise ajaks 1991. aastal oli 32 tootjat. Seega ei kasutatud ega kasutata tähist Sovetskoje Šampanskoje mitte selleks, et näidata, kellelt toode pärineb, vaid selleks, et näidata, millist liiki tootega on tegu. GOST 13918-88 kehtestas tehnilised

tingimused Sovetskoje Šampanskoje tootmiseks. Kui ka arvestada kaubamärgiõiguse ühte olulist põhimõtet – territoriaalsuse põhimõtet, siis GOST ei kehti Eesti territooriumil ja sellise tunnusega kaubamärgi registreerimine on ilmselge tarbija eksitamine. Viinamarjakobara oluliselt stiliseerimata kujutise kasutamine viinamarjadest valmistatud vahuveini etiketil on loomulik ja tavapärane, seda on kasutanud ning kasutavad paljud tootjad erinevates riikides. Viinamarjakobar etiketil kujutab endast antud kauba üht olulisimat omadust – valmistatust just viinamarjadest – kirjeldavat tähist, seda enam, et tihtipeale valmistatakse vahuveinisarnaseid jooke muust toorainest. 0,75 l ja 11% näitavad reproduktsioonil vahuveini kogust ja kangust. Etikett kui terviklik tähis tekitab erineva vanuseastmega tarbijates ühesuguseid seoseid tootest kui vahuveiniliigist. Seega on kaubamärgi registreerimise otsus vastuolus KaMS § 9 lg 1 punktiga 3.

Keelekasutuses on Sovetskoje Šampanskoje vahuveini valmistamisviisi kohaselt toodetud vahuveini nimetatud Sovetskoje Šampanskojeks tavapäraselt aastakümneid, seda nii suurte algustähtedega (pärisnimi) kui väikeste algustähtedega (liiginimi), nii ladina tähtedega kui kirillitsas, nii eesti, vene, kui paljudes teistes keeltes (KaMS § 9 lg 1 p 4). Sõna šampanskoje on muutunud tavapäraseks terminiks keelekasutuses vahuveinide osas ning selle sõna eestikeelseks vasteks võib lugeda sõna šampanja. On üldteada, et šampanja tuleb käsitleda üksnes teatud geograafilises piirkonnas toodetud vahuveini. Odessa Vahuveinitehases toodetud Sovetskoje vahuveinid jõudsid Eesti turule 1993. aasta kevadel ja olid selle nime all müügil veel 21. sajandi alguses. Samal 1993. aastal olid Eestis müügil Kiievi Vahuveinitehase ja Sevastopoli Vahuveinitehase Sovetskoje vahuveinid. 1996. aastal müüs taotleja tolleaegne esindaja Moldovast pärit sovetškoje šampanskojet ja taotleja praegune esindaja Harkovi Vahuveinitehase Sovetskoje Šampanskojet. Kui arvestada fakti, et kõik loetletud vahuveinitootjad asuvad erinevalt taotlejast kliimaatilise-geograafilises ajaloolises viinamarjakasvatuse ja veinivalmistamise regioonis, mis paratamatult annab nende tootjate vahuveinidele tarbijaskonnale üldiselt teadaoleva ja vahuveinitarbimises ka tunnetatava kvaliteedielise ning pidada silmas Eesti ajakirjanduses ilmunud hinnanguid, muutub veelgi ebatõenäolisemaks nimetatud toodete assotsieerumine ainult nimetatud kombinatsiooniga ja Riiaga. Kaubamärgi registreerimise otsus on välistatud, kuna reproduktsioonil kujutatud etikett kui tervik on muutunud tavapäraseks miljonite müüdüd toodete kaudu erinevate tootjate poolt juba enne 1997. aastat.

Tuginedes KaMS § 9 lg 1 punktile 6 leiab vaidlustaja, et nagu kogu veinimaailmas, nii ka vahuveinide puhul on toote omadused suuresti määratud geograafilise piirkonnaga, kus on kasvanud viinamarjad ja kus on neist valmistatud toorvein, samuti kasutatavate (vahu)veini valmistamise viisidega. Sovetskoje Šampanskoje on aastakümneid tähendanud Sovetskoje Šampanskoje – tehnoloogia üksikasjalikult reglementeeritud nõuete järgi ning eranditult tolleaegse NSV Liidu viinamarjakasvatuspriirkondadest pärit toorainest valmistatud ainulaadset vahuveini. Tänaeni, rääkimata ajast enne 05. augustit 1997, mil esitati vaidlustatav kaubamärgitaotlus, eeldab suur osa, tõenäoliselt enamik Eestis vahuveinioste sooritavaid nii kohalikke kui kümnetest välisriikidest päri tarbijaid, et nn Sovetskoje-vahuvein on seesama või vähemasti omadustelt väga lähedane sellele legendaarsele NSV Liidu-aegsele sovetškojele. Tegelikult see nii ei ole, kuna taotleja on juba 1995. aastal üle läinud enda poolt loodud uuele tehnoloogiale ning kasutab mujalt kui endise N. Liidu territooriumilt pärit veinimaterjali. Seega on tähise Sovetskoje Šampanskoje kasutamine muul meetodil ja mujalt pärit veinimaterjalist valmistatava vahuveini puhul tarbijate eksitamine nii kauba liigi, kvaliteedi kui ka geograafilise päritolu suhtes. Taotleja poolt kaubamärgitaotlusel kujutatud ajalooliselt tavapärase vahuveini etiketi kujunduse kasutamine vahuveinidest madalama ja tunduvalt madalama kvaliteediga alkoholsete jookide tarbijapakendi (pudelite) vormistuses tähendab suurt ohtu Eesti vahuveiniturule ning Patendiameti otsus on vastuolus KaMS § 9 lg 1 punktiga 6.

Vaidlustaja hinnangul on Patendiameti otsus vastuolus ka KaMS § 9 lg 1 punktiga 7. Hea tavaga ei ole kooskõlas kasutada kaubamärgi koosseisus, seekord kogu kaubamärgi nii sõnalise kui kujundusliku külje keskse elemendina, Eesti alkoholsete jookide tähistuses kasutamiseks keelatud sõna šampanskoje. Arvestades, et Eesti Vabariik on rakendanud nimetatud keelust lähtudes haldusmeetmeid, sealhulgas taotleja suhtes 03. veebruaril 2005, tühistades kõik eelnevatel aastatel tehtud Alkoholiregistri kanded, millede puhul on mistahes keeles, tähestikus või transkriptsioonis on tarbijapakendi vormistuses kasutatud sõna šampanskoje, on taotleja edasine tegevus kaubamärgitaotluse nr 9701748 menetlemisel pahauskne KaMS § 9 lg 1 p 10 mõttes.

KaMS § 9 lg 1 p 10 mõttes on taotleja tegevus olnud pahauskne algusest peale. Seisuga 05. august 1997 oli nii Eestis kui Lätis käivitunud integratsiooniprotsess Euroopa Liiduga ühinemiseks ja juba ammu enne seda oli üldteada maailmakuulsate alkoholsete jookide geograafiliste tähiste „konjak“ ja „šampanja“ õiguslik kaitstus, seda ka tõlgituna, mugandustena, kirillitsas. Vastavad läbirääkimised käisid alates NSV Liidu lagunemisest ka Venemaa kui Sovetskoje Šampanskoje sünnimaa ja Prantsusmaa vahel. Selle kõigega pidi taotleja, tol ajal spetsialiseeritud vahuveinitootja, olema hästi kursis. 1997. aastaks oli täiesti selge, et sõna „šampanskoje“ kasutamise reaalne ja riigi poolt tagatud keeld on vaid aja küsimus, registreeritud kaubamärgi koosseisus olev vastav sõna aga annaks unikaalse võimaluse seda siiski kasutada, kusjuures kõigi teiste turuosaliste poolt sama sõna kasutamine oleks välistatud. Õiglusega ei oleks sellisel juhul tegemist. Kehtinud õiguse all peab vaidlustaja silmas 2000. aastal kehtinud KaMS § 24<sup>1</sup> ja kehtiva õiguse all KaMS § 54 ning Euroopa Liidu õigusakte, mis otsekohalduvad Eestis alates 01. maist 2004. Euroopa Liidu Nõukogu 17. mai 1999 määruse nr 1493/1999 veinitoru ühise korraldamise kohta 48. artikli kohaselt „... toodete kirjeldus ja esitusviis ning nende toodete reklaam ei tohi olla ebatäpne ega tekitada segadust või viia eksiteele isikuid, kellele need suunatud on, eelkõige selles osas, mis käsitleb artikli 47 lg 2 alapunkt e. Niisiis tuleb kaubamärgi koosseisus oleva sõna „šampanskoje“, mis on geograafilise tähise traditsioonilise termini „Champagne“ tõlge vene keelde samuti, nagu „šampanja“ on selle tõlge eesti keelde, tõttu keelduda kaubamärgi registreerimisest KaMS § 9 lg 1 p 10 alusel.

Viimaseks on vaidlustaja seisukohal, et Patendiameti otsus on vastuolus KaMS § 9 lg 1 punktiga 12. Sõna „šampanskoje“ kasutamine on Eestis keelatud nii otsekohalduvate Euroopa Liidu õigusaktidega, Intellektuaalomandi õiguste kaubandusaspektide lepinguga, millega Eesti Vabariik ühines 13. novembril 1999, ja mille artikkel 72 keelab lepingu ühegi sätte osas reservatsioone teha teiste liikmete nõusolekuta, kui alkoholiseadusega, vastavalt mille § 4 lg 1 p 1 ning § 7 lg 1 p 1 on keelatud käidelda alkoholi määramise, kirjeldamise ja müügiks esitlemise nõuetele mittevastavat ja/või riiklikku alkoholiregistrisse kandmata alkoholi, seega siis kasutada kõnealust etiketikujutist. Samuti on sõna „champagne“ kasutamine keelatud Euroopa Ühenduse Komisjoni 13. märtsi 1995 määruse nr 554/95K alusel, millega kehtestati vahuveinide ja gaseeritud vahuveinide kirjeldamise ja esitlemise üksikasjalikud eeskirjad. Lisatud on need lehed, mis vaidlustaja arvates on otseselt seotud käesoleva vaidlustusavaldusega ja näitab, et ainult Prantsusmaa Champagne piirkond võib kasutada mpv-kvaliteetvahuveinide müüginimetuses sõna „Champagne“.

15. mail 2007 esitas vaidlustaja täiendavad seisukohad ja tõendid. Vaidlustaja märgib, et vaidlustusavalduses viidatud õiguslikele alustele vastavad kuni 01. maini 2004 kehtinud KaMS § 7 lg 1 punktid 3, 4, 6, 7 ja 11, lisandunud on vaid pahauskust käsitlev § 9 lg 1 p 10. Vaidlustaja palub vaidlustusavalduse rahuldada kuni 01. maini 2004 kehtinud KaMS-i viidatud sätete alusel. Tähtsusetu pole asjaolu, et kui varem rõhus taotleja eelkõige sõnalisele osale „Sovetskoje Šampanskoje“, esitades Patendiametile ka tõele mittevastavaid väiteid, siis käesoleval ajal on taotleja asetanud rõhu kaubamärgi kujule, mööndes sõnalise osa mittekaitstavust. Ilmne on taotleja soovi saavutada ebaseaduslik konkurentsieelis, omades registreeritud kaubamärki, millel sõna „šampanskoje“ on kasvõi kaubamärgi mittekaitstava osana, kuid kaubamärgi-vahuveinipudeli etiketi kesksel kohal mahukaim ja tähtsaim ning tarbijale silmatorkavaima elemendina. Samal ajal on see või ka üksnes sellesarnane sõna nii kirillitsas kui ladina tähestikus absoluutselt kõigi teiste turuosaliste jaoks mistahes kujunduses, suuruses ja keeles otseselt keelatud. Siit tuleneb ka OÜ Estodes otsene õigustatud huvi just nimelt sõna „šampanskoje“ ja just nimelt kirillitsas kujutamise vastu vahuveinipudeli etiketil, eriti aga registreeritud kaubamärgi koosseisus. OÜ Estodes pidi lõpetama mitmete sõna „šampanskoje“ kirillitsas nii vene kui ukraina keeles etikettidel sisalduvate vahuveinide maaletoomise ja müügi seoses riigi poolt keelu kehtestamisega nimetatud sõnalise elemendi kasutamisele siltide vormistuses ja vastavate alkoholiregistri kannete tühistamisega ning on kategooriliselt vastu seadusevastasele olukorrale, kus taotleja omandab nendele arvestatava osa ostjaskonna seas veel NSV Liidu ajast ning üleminekuperioodist harjumuspärastele sõnadele ainuõiguse ja lisaks veel riikliku kaitse.

Kuigi taotleja oma vastuses konstateerib, et ei pretendeeri ainuõigust sõnale „sovetskoje“, on kaubamärgi registreerimise otsuses jäänud see sõna kaitse alla.

Patendiameti otsus tuleb tühistada vana KaMS § 24<sup>1</sup> lg 1 p 1 ja 2 lg 3 ja uue KaMS § 54 lg-te 3 ja 5 alusel. Geograafilist tähist Champagne kaitstakse alates 1919. aastast. Taotleja 1952. aastal loodud Riia Vahuveinikombinaat kui professionaalne vahuveinitootja oli kahtlemata väga hästi kursis vahuveinimaailmas erilist tähtsust omava tähise Champagne õigusliku regulatsiooniga nii rahvusvahelisel areenil kui tolleaegses NSV Liidus, eriti pärast N. Liidu ühinemist tööstusomandi kaitse Pariisi Konventsiooniga 1960-ndatel aastatel. Sellega leiavad kinnitust vaidlustusavalduses toodud väited ja põhjendused taotleja pahauskusest.

### **Vaidlustaja lõplikud seisukohad**

Vaidlustaja on vaidlustusavalduses ja hilisemates täiendustes piisavalt põhjalikult selgitanud ning tõendanud, miks ta leiab, et Patendiameti otsus kaubamärgi “Sovetskoje Šampanskoje (kirillitsas) + kuju” (kaubamärgitaotlus nr 971748) registreerimise kohta AS Latvijas Balzams nimele on vastuolus kaubamärgiseadusega. Patendiameti 12. novembri 1999 esialgne registreerimisotsus saavutati taotleja poolt Patendiameti eksitamise teel. Tähelepanuväärne on asjaolu, et vana KaMS § 24' lg 4 ja 7 ning uue KaMS § 54 lg 4 ja 5 võimaldasid juba alates 10. jaanuarist 2000 ning võimaldavad käesoleval ajal tagasiulatuvalt alates 10. jaanuarist 2000 tühistada alkohoolse joogi, millega antud juhul kahtlemata on tegemist, tähistamiseks registreeritud geograafilist või sellega eksitavalt sarnast tähist sisaldava kaubamärgi omaniku ainuõiguse, seda ka juhul, kui kaubamärk oli registreerimiseks esitatud või registreeritud enne 2000. aasta 10. jaanuari (näiteks 5. augustil 1997). Asjast huvitatud isikuteks on seejuures kahtlemata kõik turuosalised, kelle poolt kasutatud sõna „šampanskoje” nii vene, ukraina, eesti kui teistes keeltes, nii kirillitsas kui ladina tähestikus, on keelatud nii alkohoolsete jookide nimetustes kui tarbijapakendite vormistuses. Selliste asjast huvitatud isikute hulka kuulub ka vaidlustaja. Ei AS Latvijas Balzams ega ükski tema õiguseellastest pole kunagi olnud Eesti Vabariigi kodanik ega resident, mistõttu TRIPS-lepingu artikkel 24 lg 4 antud juhul ei ole rakendatav, Läti registreering nr M 40 177 on aga saanud võimalikuks riigis, mille resident AS Latvijas Balzams õiguseellane taotleja AS Rigas Vini oli. Vaidlustaja jääb ka kõigi teiste vaidlustusavalduses ja kirjalikes seisukohtades ning vastuses taotleja täiendavatele seisukohtadele esitatud väidete ja nõuete juurde ning palub tühistada Patendiameti otsuse registreerida kombineeritud kaubamärk “Sovetskoje Šampanskoje (kirillitsas) + kuju” vahuveinipudeli etiketi kujul AS Latvijas Balzams nimele.

### **Taotleja põhiseisukohad**

Taotleja, AS Latvijas Balzams õiguseellane A/S Rigas Vini (ühendatud äriühing) esitas 5. augustil 1997 taotluse nr 9701748 registreerida kaubamärk SOVETSKOJE ŠAMPANSKOJE + kuju klassi 33 kaupadele „alkoholjoogid, nimelt vahuveinid“. Hilisema kaubamärgi registreerimise käigus piirati kaupade loetelu ning loetelu sisaldab kaupa “vahuveinid”. 12. novembril 1999 võttis Patendiamet vastu kaubamärgi SOVETSKOJE ŠAMPANSKOJE + kuju registreerimisotsuse. OÜ Estodes poolt 3. märtsil 2000 esitatud kaebuse nr 353 alusel, tuvastanud KaMS § 7 lg 1 p 4 rikkumise, otsustas apellatsioonikomisjon oma 30. märtsi 2001 otsusega nr 353-o nimetatud äriühingu kaebuse rahuldada ning Patendiameti 12. novembri 1999 otsuse tühistada. TOAK leidis oma otsuses, et: “tähist “Sovetskoje Šampanskoje” on kasutatud vahuveini tähistamiseks endise NSVL-i territooriumil, s.h Eestis pikka aega, mistõttu eelnimetatud tähis on muutunud Eestis keelekasutuses tavapäraseks teatud kauba (teatud vahuvein) suhtes, mille tähistamiseks kaubamärk “Sovetskoje Šampanskoje (slaavi t.) + kuju” registreeriti. Seega on Patendiamet oma 12. novembri 1999 otsusega nr 7/9701748 rikkunud KaMS § 7 lg 1 p 4.

Tuginedes apellatsioonikomisjoni 30. märtsi 2001 otsusele nr 353-o võttis Patendiamet 11. detsembril 2001 vastu kaubamärgi SOVETSKOJE ŠAMPANSKOJE + kuju registreerimisest keeldumise otsuse nr /9701748. Taotleja vaidlustas Patendiameti 11. detsembril 2001 otsuse keelduda kaubamärgi SOVETSKOJE ŠAMPANSKOJE + kuju registreerimisest apellatsioonikomisjonis 11. veebruaril 2002. Apellatsioonikomisjon leidis 5. septembri 2003 otsuses nr 538-o, et esitatud dokumendid ei tõenda AS Latvijas Balzams kaubamärgi SOVETSKOJE ŠAMPANSKOJE + kuju üldtuntust 05. augustini 1997, siis ei ole ka KaMS § 7 lg 2 rakendatav. Taotleja vaidlustas 4. detsembril 2003 apellatsioonikomisjoni 5. septembri 2003 otsuse nr 538 Tallinna Halduskohtus, kes oma 21. aprilli 2004 otsusega rahuldab kaebuse ning leidis muuhulgas, et:

- apellatsioonikomisjoni esimene 30. märtsi 2001 otsus nr 353-o ei ole Patendiametile lõplikult siduv;
- apellatsioonikomisjoni kriitika kaebaja materjalidele kaubamärgi SOVETSKOJE ŠAMPANSKOJE + kuju kasutamise kohta ei ole õigustatud;
- puudub seisukoht KaMS § 7 lg 3 rakendamise asjakohasuses;
- vajalik on uus hinnang KaMS § 7 lg 2 rakendatavuse osas.

Nimetatud Tallinna Halduskohtu otsuse alusel võttis apellatsioonikomisjon 22. veebruaril 2005 vastu otsuse nr 538-o2, millega tühistas Patendiameti 11. detsembri 2001 keeldumisotsuse. Taotleja ja Patendiameti vahelise kirjavahetuse (milles muuhulgas käsitleti kohaldatava õiguse küsimust) tulemusena võttis Patendiamet 16. märtsil 2006 uuesti vastu kaubamärgi SOVETSKOJE ŠAMPANSKOJE + kuju registreerimise otsuse.

Taotleja on seisukohal, et vaidluse lahendamisel kuuluvad kohaldamisele enne 1. maid. 2004 kehtinud KaMS sätted. Enne 1. maid 2004 võttis Patendiamet vastu antud taotlusega seonduvalt kaks otsust – esmalt 12. novembril 1999 otsuse kaubamärki registreerida ning järgnevalt 11. detsembril 2001 otsuse keelduda märgi registreerimisest. Taotleja vaidlustas Patendiameti 11. detsembri 2001 registreerimisest keeldumise otsuse ning vaidlusele järgnevalt tegi Patendiamet järgmise otsuse 16. märtsil 2006, mille alusel on tekkinud käesolev vaidlus. Samas kõnealune 16. märtsi 2006 kaubamärgi SOVETSKOJE ŠAMPANSKOJE + kuju registreerimise otsus on enne 1. maid. 2004 tehtud otsuse vaidlustamise tulemusel tehtud „uus otsus“ KaMS 72 lg 5 mõistes, millele kohalduvad KaMS § 72 lg 5 alusel vana KaMS registreerimisest keeldumise alused. Seega Patendiameti 16. märtsi 2006 registreerimisotsus on tehtud kaubamärgiseaduse § 72 lg 5 tulenevalt eelmisest KaMS-st tulenevate ja 11. detsembril 2001 kehtinud KaMS materiaaõigusnormide alusel. Antud juhul kuuluvad seega kohaldamisele Patendiameti 11. detsembri 2001 otsuse tegemise ajal kehtinud kaubamärgi registreerimisest keeldumise alused. Kaubamärgi registreerimisest keeldumise alused ei ole piiritletud üksnes konkreetsete KaMS sätetega (§ 7 ning § 8), vaid juhul, kui vastavad kaubamärgiseaduse sätted viitavad teisele õigusaktile (ehk tegemist on blanketsete õigusnormidega KaMS-is, nagu näiteks eelmise KaMS § 7 lg 1 p 11 või kehtiva KaMS § 9 lg 1 p 12), siis tuleb asuda seisukohale, et kaubamärgi registreerimisest keeldumise alused moodustavad nii vastavad sätted KaMS, kui ka viidatavates õigusaktides. Hilisemate õigusnormide kohaldamine antud juhul on vastuolus KaMS § 72 lg 5, mille kohaselt kohaldamisele kuuluvad üksnes Patendiameti otsuse tegemise ajal (s.o 11. detsembril 2001) kehtinud kaubamärgi registreerimisest keeldumise alused (s.t vastavad KaMS-i normid ning neile lisaks asjassepuutuvad tol ajahetkel kehtinud viidatavad õigusnormid). Tegemist on taotleja õiguste kaitsega – mitte olla paigutatud seadusemuudatustest tulenevalt õiguslikult kehvemasse olukorda, kui see, mis kehtis enne uue seaduse vastuvõtmist.

Arvestades, et vaidlustuse eesmärgiks on kontrollida Patendiameti otsuse, kui haldusakti õiguspärasust, siis oleks ka ebaloogiline, kui haldusakti järelevalve toimiks erinevate õigusnormide alusel, kui need, mille alusel vastav haldusakt vastu on võetud.

Asjast huvitatuse nõue vaidlustusavalduse esitamisel tuleneb kehtivast KaMS § 41 lg-s 2, mille kohaselt asjast huvitatud isik võib tööstusomandi apellatsioonikomisjonis vaidlustada taotleja õiguse kaubamärgile KaMS § 9 lõikes 1 või §-s 10 sätestatud õiguskaitset välistava asjaolu olemasolul. Vaidlustusavalduses nr 1006 esitatud argumendid näitamaks OÜ Estodes asjast huvitatust põhinevad vaidlustaja poolt Odesskoje Igristoje ja Odesskoje Polusladkoje vahuveinide importimise faktil. Samas on vaidlustusavalduses esitatud väiteid, mis puudutavad sõnalist elementi SOVETSKOJE, mida vaidlustaja ei kasuta ning geograafilist tähist Champagne, millega vaidlustajal samuti õiguslik seos puudub. Samuti ei nähtu vaidlustusavaldusest ning sellele lisatud materjalidest, millest tuleneb vaidlustaja huvi tänasel päeval taotleja kaubamärgi kujunduselementide osas. KaMS-i normid ei võimalda vaidlustada kaubamärgi registreerimisotsuseid “avalikust huvist” ega “igaks juhuks”.

Eeltoodud alusel ei ole OÜ Estodes asjast huvitatud isikuks antud vaidluses selles osas, mis puudutab taotleja kaubamärgi sõnalist osa SOVETSKOJE, geograafilist tähist Champagne ning märgi kujundust. Märgime, et vaatamata eeltoodud seisukohtade esitamisele, ei ole vaidlustaja pidanud vajalikuks kogu menetluse jooksul oma asjast huvitatust põhistada ega tõendada. Õigustatud huvi, kui ka

kohaldatava õiguse valikul on oluline, et antud vaidlus põhineb absoluutsetel keeldumisel, mitte vaidlustaja varasematel õigustel.

Taotleja ei pretendeeri ainuõigusele antud kaubamärgi sõnalistele ja numbrilistele tähistele, sealhulgas sõnale SOVETSKOJE, mis seni on Patendiameti poolt formaalselt kaubamärgi mittekaitstavaks osaks määramata jäänud, kuid millise sõna osas õiguskaitset välistavad asjaolud on eelnevalt tuvastatud tänaseks jõustunud apellatsioonikomisjoni 09. jaanuari 2006 otsusega nr 759-o (SOVETSKOJE IGRISTOJE + kuju). Mittekaitstava osa märkimine on administratiivne ja menetluslik meede, millises küsimuses saab KaMS § 72 lg 5 alusel kohaldada kehtivat õigust. KaMS § 38 lg 3 kohaselt kui ekspertiisi käigus ilmneb, et kaubamärk sisaldab tähist, mis käesoleva seaduse § 9 lõike 3 kohaselt loetakse kaubamärgi mittekaitstavaks osaks, kuid see tähis ei põhjusta kahtlusi ainuõiguse ulatuse suhtes, ei märgi Patendiamet mittekaitstavat osa kaubamärgi registreerimise otsusesse.

Sellest tulenevalt leiab taotleja, et tähise SOVETSKOJE saab lugeda märgi mittekaitstavaks osaks ning selles osas ei ole vajalik Patendiameti 16. märtsi 2006 otsuse tühistamine ega muutmine.

Antud juhul taotleb AS Latvijas Balzams õiguskaitset kaubamärgile kui tervikule, s.o erinevate elementide kombinatsioonile. Antud märgi puhul on olulised alljärgnevad eristavad tunnused:

- Värvilahendus (must, valge, kuldne);
- Kuldne ja valge horisontaalne joon märgi allservas;
- Spetsiifiline kirjastiil;
- Viinamarjakobara kujutis;
- Kogu kaubamärgi kompositsioon – s.t elementide paigutus üksteise suhtes;
- Nimetus (tõlkes): Eksportija AS “Rigas Vini” valgel taustal;
- Valge sümbol märgi vastakus ülemises nurgas (tootjatehase tähis).

Arusaamatuks oma vastuolulisuse tõttu jääb vaidlustaja seisukoht, kus ühel hetkel mainitakse, et reproduktsioonil mainitud GOST-i järgi valmistati vahuveine, kuid samas hiljem väidab, et tegemist on “mitteeksisteeriva NSVL standardi numbriga”. Taotlejale teadaolevalt selline GOST siiski eksisteeris ning ka tema tootis oma vahuveini sellest GOST-st lähtudes. Esitatud on taotleja kaubamärgi reproduktsioon nagu taotleja seda oli aastaid kasutanud ning nagu ta seda kasutas ka taotluse esitamise hetkel. Kas teised ettevõtted standardi numbrit kaubamärgi reproduktsioonile märgivad või mitte, ei ole oluline. Vaidlustaja viited etiketi tavapärasusele on esmalt ebatäpsed – tähelepanuta on jäänud asjaolu, et käesolevas vaidluses on asjakohane üksnes hinnang sellele, kas selline tavapärasus esines taotluse esitamise kuupäeval – 05. augustil 1997 ning teisalt vaidlustaja sellekohane väide ei ole tõendamist leidnud. Sellist tavapärasust ei tuvastatud ka SOVETSKOJE IGRISTOJE etiketi kujunduse osas kohtumenetluses.

Vaidlustaja viited ŠAMPANSKOJE elemendile ei ole asjakohased, kuna nimetatud sõna on Patendiameti poolt määratud mittekaitstavaks ning lisaks ei ole CHAMPAGNE Eestis kaitstud geograafilise tähisena viisil, et ta omaks prioriteeti taotluse nr 9701748 ees. Taotleja kasutab ning registreerib kaubamärki SOVETSKOJE ŠAMPANSKOJE + kuju tulenevalt asjaolust, et ta on seda märki juba aastakümneid heauskelt kasutanud. Sealhulgas kasutanud, kui omaaegselt standardiseeritud vahuveini tootmise meetodi nimetust mitte, kui geograafilist tähist. Kuid, nagu ka eelpool põhjendatud, OÜ Estodes asjast huvitatus ei saa olla puutumuses Champagne geograafilise tähisega.

Asjaolu, et teised ettevõtted ei kasuta GOSTi nimetust oma etiketil ei muuda seda kaubamärki vähem registreeritavaks, pigem vastupidi – vaidlustaja poolt väljatoodud asjaolu viitab pigem eristavale tunnusele. Vastuseks vaidlustaja viidetele Leedus teatavate märkide registreerimisest keeldumise kohta esitas taotleja väljavõtted Leedu Patendiameti andmebaasist taotleja kaubamärkide SOVETSKOJE IGRISTOJE + kuju (reg nr 38618) ja kahe SOVETSKOJE POLUSLADKOJE + kuju (reg nr 47526 ja 38619) märgi kohta, mis annavad antud vaidluse seisukohast palju olulisemat informatsiooni – nimelt, et antud kaubamärgid kui tervikud on tunnustatud eristusvõimelisteks ning kaubamärgina registreeritavateks.

Vaidlustaja poolt esitatud desinformatsiooniks tuleb lugeda aga väidet, et taotleja Läti vastav kaubamärgiregistreering on tühistatud. Taotleja korrigeerib vaidlustaja suutmatuse esitada tõele vastavat ning algallikatele tuginevat informatsiooni alljärgnevate lisatud dokumentaalsete tõenditega:

a) 18. oktoobri 2006 Läti Patendiameti poolt kinnitatud koopiad registreerimistunnistusest nr M40177, ja kahest järgnevast registriväljavõttest, mis on tehtud 01. märtsil 2000 omaniku muudatuse kohta ja 17. septembril 2001 mittekaitstava osa määramise kohta.

b) Läti Vabariigi Ülemkohtu 07. juunil 2005 otsus, millega tunnistati seaduspäraseks Riia Ringkonnakohtu lahend SOVETSKOJE ŠAMPANSKOJE + kuju kaubamärgiõiguste rikkumise kohta L.I.O.N & Ko poolt. Nimetatud materjalid lükkavad ümber vaidlustaja väite, et taotleja kaubamärk ei ole tema päritoluriigis registreeritud ning vastupidiselt vaidlustaja väidetele tõendavad taotleja kaubamärgi registreeritust päritoluriigis ning ka taotleja kaubamärgiõiguste rakendatavust selliste kaubamärgiõiguste rikkujate vastu. Seega taotleja kaubamärk on kaitstud päritoluriigis Lätis ning sellest tulenevalt taotleb taotleja selle kaubamärgi registreerimist Eestis Pariisi konventsiooni artikli 6 quinquies alusel.

Vaidlustaja viited hetkel kehtivast kaubamärgiseadusest tulenevatele keeldumisalustele (KMS § 9 lg 1 p 3, 4, 6, 7, 10 ja 12) ei ole asjakohased. Taotleja püüab siiski võimaluste piires vastata vaidlustaja sisulistele etteheidetele, kuid avaldab siinjuures, et vaidlus puudub selles, et:

- 1) Kaubamärgi SOVETSKOJE ŠAMPANSKOJE + kuju mittekaitstavateks osadeks on märgitud sõnad ŠAMPANSKOJE, POLUSLADKOJE ning tähised 0,75l ja 11% (kirillitsas);
- 2) Taotleja ei pretendeeri ainuõigusele sõnale SOVETSKOJE ning kaubamärgi SOVETSKOJE ŠAMPANSKOJE + kuju mittekaitstavateks osadeks on loetud SOVETSKOJE (kirillitsas);
- 3) NSVL-s toodeti ja turustati "sovetskoje šampanskoje" meetodil valmistatud vahuveini ning seda toodeti erinevates tehastes.
- 4) Et Eestis turustati mingil perioodil erinevaid vahuveine, mille nimetuses kasutati erinevates kombinatsioonides sõnu šampanskoje, sovetskoje (ladina tähestikus või kirillitsas).

Antud juhul puudub vaidlus kaubamärgi SOVETSKOJE ŠAMPANSKOJE + kuju sõnalise osa eristusvõime puudumise osas. Seetõttu ei pea taotleja vajalikuks selles osas vaidlustaja seisukohtadele vastata. Asjaolu, et kaubamärgi reproduktsioonil on viide GOST-ile – ei muuda seda kaubamärki eksitavaks. Esmalt, arvestades, et ka taotleja on kunagi tootnud vahuveini selle standardi järgi viitab loogilisele ajaloolisele seosele antud tähise ja taotleja toodangu vahel.

Teisalt on tavapäraseks praktikaks, et kauba tähistused sisaldavad ka viiteid muude riikide standarditele, kuna kaupa turustatakse samas pakendis või samade siltidega varustatult mitmetes riikides, kus kehtivad erinevad standardid. Näitena on lisatud koopia viina RUSSKII RAZMER reklaamist 21. detsembri 2006 Eesti Ekspressis, kus viidatakse otseselt GOST standardile. Arusaamatuks jääb mille poolest on viinamarjakobara kujutis "oluliselt stiliseerimata". Taotleja seisukohast on oluline vahet teha kauba omadusi kirjeldavatel tähistel ning üksnes kauba võimalikele omadustele vihjavatel tähistel. Viinamarja kobara kujutis üksnes vihjab, et tegemist on viinamarjadest valmistatud vahuveiniga, mis on üldteada asjaolu, et vahuveinid ongi valmistatud üksnes viinamarjadest (muid jooke nimetatakse näiteks vahutavateks puuviljaveinideks). Samas erinevatest viinamarjadest ning erinevaid vahuveini valmistamismeetodeid kasutades saadakse erinevate maitseomadustega vahuveine, seetõttu informatsioon, mida endas kannab viinamarja kujutis ei anna tarbijale mingit olulist informatsiooni, mille kaudu ta võiks tajuda kauba omadusi.

Vaidlustaja väited mitmete tehaste tarnetest Eesti territooriumile Nõukogude ajal ning ka pärast seda on paljasõnalised. Juhime tähelepanu, et kui hinnang tuleb anda etiketi kui terviku tavapärasusele on mõödapääsmatu tuvastada see, millist konkreetset etiketti kasutati. Selliseid tõendeid vaidlustaja aga esitanud ei ole, ja kõik esitatud artiklid pärinevad hoopis hilisemast ajast.

Vaidlustaja väited nagu taotleja poolt kasutusele võetud uus tehnoloogia ning tooraine tehnoloogia võiksid kaasa tuua tarbija eksitamise võimalikkuse on paljasõnalised ning ka väärad. Maailma erinevates kohtades kasvavad samad viinamarjasordid (näiteks Prantsusmaal viinamarjasordid



kasuvad samamoodi edukalt ka Põhja-Ameerikas jne). Arusaamatuks jääb ka, kuidas märgi kasutamine mõjutab kaubamärgi õiguskaitset puudutavaid asjaolusid. Vastavalt KaMS-le on kaubamärgi õiguskaitse seotud üksnes märgi reproduktsiooniga ning kaupade loeteluga.

Šampanskoje alkoholsete jookide turustamist puudutavad küsimused ei ole aga asjakohased arvestades vaidlustaja õigustatud huvi puudumist geograafilise tähise Champagne osas. Samuti vaidlustaja väited heade tavade rikkumise kohta antud taotluse esitamisel (või menetlemisel) tulenevalt põllumajandusministri käskkirjast ei ole põhjendatud ega ole piisavad vastavate KaMS-i sätete rakendamiseks. Väited seoses Champagne geograafilise tähisega ei ole aga asjakohased arvestades vaidlustaja õigustatud huvi puudumist selle geograafilise tähise osas.

Pahausksus eeldaks muuhulgas ka kellegi teise isiku suuremat õigust antud kaubamärgile. Taotluse esitamise hetkel 05. augustil 1997 ei olnud mingilgi viisil selge Eesti ühinemine Euroopa Liiduga ning Euroopa Liidus kaitstud geograafiliste tähiste kaitse laienemises Eesti territooriumile. Samuti ei olnud selleks ajaks isegi veel vastu võetud geograafiliste tähiste kaitse seadust. Samas oli taotleja antud tähist juba aastakümneid kasutanud. Seega puuduvad igasugused alused väitmaks taotleja pahausksust. Aastal 2002 ei olnud Eesti liitumine Euroopa Liiduga prognoositav, siis seda vähem oli ta prognoositav 1997, millise väite on käesoleval juhul vaidlustaja esitanud. Vaidlustaja poolt viidatud Euroopa Liidu õigusaktid ei ole aga arvestades kaubamärgiseaduse rakendussätteid antud juhul kohaldatavad. Käesoleval juhul kuuluvad rakendamisele 11. detsembril 2001 kehtinud kaubamärgiseaduse sätted ning kaubamärgiseaduse kaudu viidatud õigusnormid, milliste hulka aga ei saa kuuluda vaidlustaja poolt viidatud komisjoni määrus nr 554/95K/EMÜ, milline omandas Eestis õigusjõu 01. mail 2004.

Taotleja on esitanud Läti Riigiarhiivist pärinevad tõendid koos tõlgetega kaubamärgi SOVETSKOJE ŠAMPANSKOJE + kuju TRIPS lepingu artikkel 24 lg-test 4 ja 5 tuleneva varemkasutusõiguse ja registreerimisõiguse kohta, mis käsitlevad Riia Vahuveinitehase tootmismahutusi ja vahuveini müüki.

Taotleja viitab Euroopa Kohtu 11. septembril 2009 kohtulahendile kohtuasjas C 446/07 (Alberto Severi vs Regione Emilia-Romagna), kus nähtub, et märgi pikaajaline kasutamine on üks objektiivselt asjaolust, mis võib välistada kaubamärgi ja geograafilise tähise eksitamise.

Vaidlustaja leiab, et taotleja kaubamärgi reproduktsioon kui tervik on tavapärane. Oma väite tõendamiseks väidab vaidlustaja, et "identsed või praktiliselt identsed täised on olnud kasutusel Nõukogude Liidus ning sellega ka Eesti territooriumil, aga ka samuti pärast Eesti taasiseseisvumist 1991. aastal". Tõendeid esitatud ei ole. Olukorras, kus oma väidete tõendamiseks oleks ainus võimalus esitada need "identsed ja praktiliselt identsed" etiketid hinnangu andmiseks on vaidlustaja jäänud paljasõnaliseks. Sellises olukorras puudub ka taotlejal võimalus esitatud väidetele sisuliselt vastata. Oluline on, kas antud etikett võis olla Eestis tavapärane 05. augustil 1997 ja etiketi tavapärasus eeldab ka, et need erinevad etiketid oleksid ikka "tõesti identsed". Nagu varasemalt viidatud on nii Harju Maakohus, kui ka Tallinna Ringkonnakohus analoogses SOVETSKOJE IGRISTOJE + kuju vaidluses leidnud, et sellist tavapärasust ei esinenud 05. augustil 1997.

### **Taotleja lõplikud seisukohad**

Taotleja esitas lõplikud seisukohad 22. jaanuaril 2012, jäädes varasemalt esitatud seisukohtade juurde.

### **Apellatsioonikomisjoni seisukohad ja otsus**

Apellatsioonikomisjon, analüüsinud poolte seisukohti, hinnanud esitatud dokumentaalseid tõendeid kogumis ja vastastikusel seoses, märgib järgmist.

Pooled vaidlevad selle üle, milline KaMSi redaktsioon kuulub vaidlustusavalduse läbivaatamisel kohaldamisele. Asja materjalidest nähtuvalt esitas taotleja Patendiametile kaubamärgi SOVETSKOJE

ŠAMPANSKOJE POLUSLADKOJE + kuju registreerimise taotluse nr 970148 5. augustil 1997. Patendiamet on erinevatel aegadel võtnud taotluse suhtes vastu järgmised otsused:

- Patendiameti 12. novembri 1999 otsus nr 7/9701748 kaubamärgi SOVETSKOJE ŠAMPANSKOJE POLUSLADKOJE + kuju registreerimise kohta;
- Patendiameti 11. detsembri 2001 otsus nr 7/9701748 kaubamärgi SOVETSKOJE ŠAMPANSKOJE POLUSLADKOJE + kuju registreerimisest keeldumise kohta;
- Patendiameti 16. märtsi 2006 otsus nr 7/9701748 kaubamärgi SOVETSKOJE ŠAMPANSKOJE POLUSLADKOJE + kuju registreerimise kohta.

Patendiameti 12. novembri 1999 ja 11. detsembri 2001 otsused on tühistatud. Käesolevas asjas on vaidlustatud Patendiameti 16. märtsi 2006 otsus nr 7/9701748, mis on tehtud sama kaubamärgitaotluse nr 9701748 suhtes.

Kehtiv KaMS § 72 lg 1 sätestab, et uut kaubamärgiseadust kohaldatakse varasematele kaubamärkidega seonduvatele õigustele ja kohustustele, kui samas seaduses ei sätestata teisiti. Paragrahv 72 lg 5 kohaselt enne 2004. aasta 1. maid Patendiameti tehtud otsuse vaidlustamisel ja uue otsuse tegemisel kohaldatakse Patendiameti otsuse tegemise ajal kehtinud kaubamärgi registreerimisest keeldumise aluseid ja lähtutakse asja uue menetlemise ajal kehtivast menetlusnormist. Patendiamet on enne 2004. aasta 1. maid teinud kaks SOVETSKOJE ŠAMPANSKOJE POLUSLADKOJE + kuju registreerimist käsitlevat otsust. Patendiameti 16. märtsi 2006 otsus on vastu võetud, kuna mõlemad varasemad otsused on vaidlustatud ja tühistatud. KaMS § 72 lg-s 5 käsitletakse „*Patendiameti otsuse tegemise ajal kehtinud kaubamärgi registreerimisest keeldumise alustena*“ seaduse redaktsiooni, mis kehtis enne 1. maid 2004 vastu võetud otsuste ajal. Patendiameti 16. märtsi 2006 otsus on käsitletav uue otsusena KaMS § 72 lg 5 mõistes, mille vastuvõtmisel kuuluvad kohaldamisele esialgselt vaidlustatud otsuste tegemise ajal kehtinud vana KaMS §-des 7 ja 8 sätestatud kaubamärgi registreerimisest keeldumise alused. Patendiameti ja taotleja vahelisest kirjavahetusest nähtuvalt on ka Patendiamet kaubamärgitaotluse registreerimistaotluse lahendamisel kohaldanud kuni 30. aprillini 2004 kehtinud KaMS-i (vt Patendiameti 28. novembri 2005 teade nr 7/9701748, 08. juuli 2005 teade nr 7/9701748). Järelikult tuleb ka Patendiameti 16. märtsi 2006 otsuse seaduslikkust hinnata enne 1. maid 2004 kehtinud KaMS §-des 7 ja 8 sätestatud keeldumisaluste valguses.

Vaidlustusavalduse lahendamisel ei ole antud juhul määravat tähtsust asjaolul, et vaidlustaja on osundanud kehtivas KaMS-is sätestatud absoluutsetele õiguskaitset välistavatele asjaoludele, kuivõrd samasisulised materiaalõiguse normid olid olemas kuni 30. aprillini 2004 kehtinud KaMS-s. Vastavalt TÕAS § 59 lg-le 3 ja lg 4 punktidele 5 ja 6 otsustab vaidlustusavalduse põhjenduste ja nõuete piires seaduse kohaldamise üle apellatsioonikomisjon. Kohaldamisele kuuluva õigusnormi üle otsustamine ei ole käsitletav vaidlustusavalduse täiendamise, kitsendamise või muutmisenä.

Vaidlustaja on esitanud vaidlustusavalduse tuginedes uue KaMS § 9 lg 1 p-de 3, 4, 6, 7, p 10 ja 12; Euroopa Ühenduse Nõukogu määruse (EÜ) nr 1493/1999 artiklitele 49-54, määruse lisadega III ja VIII (ja vastavad sätted seda muutvates Nõukogu määrustes nr 479/2008, nr 1234/2007 ja 491/2009) ja Euroopa Ühenduse Komisjoni 13. märtsi 1995 määruse nr 554/95K alusel. Lisaks on vaidlustaja hinnangul asjassepuutuvad kehtiva KaMS § 52 lg 5, § 54 lg ja lg 5. Apellatsioonikomisjon analüüsib esitatud viiteid järgmiselt. Esiteks tuleb leida viidatud uue KaMS sätete vasted kaubamärgiseaduses, mille alusel Patendiameti otsus on tehtud. Uue KaMS § 9 lg 1 p-dele 3, 4, 6 ja 7 vastavad vana KaMS § 7 lg 1 p-d 3, 4, 6 ja 7. Uue KaMS § 9 lg 1 p-le 12 vastab vana KaMS § 7 lg 1 p 11, mis viitab omakorda teistele seadustele, mis keelavad kaubamärgi kasutamise või registreerimise. Vaidlustaja selgitused taotleja pahausksusest geograafilise tähisega (Champagne) sarnase kaubamärgi registreerimisel vastavad vana KaMS §-le 24<sup>1</sup>. Veinituru ühise korralduse määrus nr 1493/1999 ja määrus nr 554/95K omavad Eesti Vabariigis õiguslikku jõudu alates 1. maist 2004.

Pooled on erinevatel seisukohtadel, kas vaidlustaja on asjast huvitatud isikuks, kes on õigustatud taotlema Patendiameti 16. märtsi 2006 otsuse tühistamist. Apellatsioonikomisjon märgib, et isikul on õigus vaidlustada taotleja õigus kaubamärgile ainult siis, kui tähisele ainuõiguse andmine seondu

vaidlustaja õigustega, st ta on asjast huvitatud isik (uus KaMS § 41 lg 2). Nii nagu vaidlustaja on põhjendanud, on tema põhiliseks tegevusalaks alkoholsete jookide import, hulгимүүк ja turustamine. Vaidlustaja selgituse kohaselt tegeleb ta vahuveinide, sh markeeringuid „Sovetskoje“ ja „Šampanskoje“ sisaldavate toodete, impordiga eri riikidest ning nende turustamisega Eestis. Absoluutseid õiguskaitset välistavaid asjaolusid sisaldavate kaubamärkide registreerimine, mille tulemusena võidakse kaubamärke kasutada vaidlustaja pakutavate konkureerivate toodete (nt vahuveinide) tähistamiseks, kaupade turustamiseks ja läbimüügi suurendamiseks, võib mõjutada vaidlustaja majandushuve tema poolt sarnaste toodete müügiks pakkumisel ning tegutsemisel samas alkoholimüügi valdkonnas. Sellest tulenevalt on vaidlustaja asjast huvitatud isikuks KaMS § 41 lg 2 mõistes. Lisaks on OÜ Estodes ka varasemalt vaidlustanud kaubamärgi nr 9701748 suhtes vastu võetud Patendiameti otsuseid ning asjaomastes menetlustes on tunnustatud vaidlustaja õigust olla asjast huvitatud isikuks. Apellatsioonikomisjonile esitatud tõenditest ei nähtu, et vaidlustaja õiguslik seisund ja faktilised asjaolud oleksid vahepealsel perioodil oluliselt muutunud.

Järgnevalt analüüsib appellatsioonikomisjon vaidlustaja sisulisi seisukohti, seostades neid õigusliku alusega. Taotleja esitas Patendiametile taotluse kaubamärgi registreerimiseks, mille reproduksioon sisaldab sõnasid „SOVETSKOJE ŠAMPANSKOJE POLUSLADKOJE“ (kirillitsas). Patendiameti otsuse kohaselt kaubamärgi registreerimine ei anna ainuõigust sõnade POLUSLADKOJE ja ŠAMPANSKOJE ning tähiste 0,75l ja 11% (kõik tähed kirillitsas) kasutamiseks. Seega tähise registreerimise korral laieneb kaubamärgi ülejäänud elementidele kaubamärgi õiguskaitse ja kaubamärgiomaniku ainuõigus. Eelduslikult peaks Patendiameti kaubamärgi registreerimise otsus vastama taotleja taatele tähise ainuõiguse ulatuse kindlaksmääramisel. Apellatsioonimenetluses vaidlustusavaldusele saadetud vastuses selgitab aga taotleja, et taotleja ei pretendeeri ainuõigusele antud kaubamärgi sõnalistele ja numbrilistele tähistele, sealhulgas sõnale „SOVETSKOJE“. Taotleja sõnul on nimetatud sõna Patendiameti poolt formaalselt kaubamärgi mittekaitstavaks osaks määramata jäänud, kuid millise sõna osas õiguskaitset välistavad asjaolud on eelnevalt tuvastatud tänaseks jõustunud appellatsioonikomisjoni 09. jaanuari 2006 otsusega nr 759-o (vt taotleja vastuse p 4.1). Vastuse punktis 4.3. märgib taotleja, et: „... vaidlus puudub selles, et taotleja ei pretendeeri ainuõigusele sõnale SOVETSKOJE;“ Vastuse punktides 4.4 ja 4.5 märgib taotleja, et: „Antud juhul puudub vaidlus kaubamärgi SOVETSKOJE ŠAMPANSKOJE + kuju sõnalise osa eristusvõime puudumises. Seetõttu ei pea taotleja vajalikuks selles osas vaidlustaja seisukohtadele vastata.“ Neid seisukohti on taotleja korranud appellatsioonikomisjonile esitatud lõplikes seisukohtades. Täiendavalt väidab taotleja, et KaMS § 38 lg 3 kohaselt kui ekspertiisi käigus ilmneb, et kaubamärk sisaldab tähist, mis käesoleva seaduse § 9 lg 3 kohaselt loetakse kaubamärgi mittekaitstavaks osaks, kuid see tähis ei põhjusta kahtlusi ainuõiguse ulatuse suhtes, ei märgi Patendiamet mittekaitstavat osa kaubamärgi registreerimise otsusesse. Sellest tulenevalt leiab taotleja, et tähise SOVETSKOJE saab lugeda märgi mittekaitstavaks osaks ning selles osas ei ole vajalik Patendiameti 16. märtsi 2006 otsuse tühistamine ega muutmine.

Taotleja eelkirjeldatud seisukohtadest järeldub üheselt, et vaidlustaja kõrval on ka taotleja hinnangul vaidlusalusele kaubamärgile vähemalt osaliselt vana KaMS-i alusel õiguskaitse välistatud ja taotleja ei soovi kaubamärgitaotlusele nr 9701748 lisatud kaubamärgireproduksioonil ainuõigust tähise sõnalistele ning numbrilistele osadele, sealhulgas sõnadele „SOVETSKOJE ŠAMPANSKOJE POLUSLADKOJE“. Patendiameti 16. märtsi 2006 otsuses on märgitud mittekaitstavaks ainult mõned taotleja viidatud sõnad, mis on põhjendanud mitmete vaidlustusavalduste esitamise (nt vaidlustusavaldused nr 1006-1008). Mõlemad menetlusosalised – vaidlustaja ja kaubamärgitaotleja – leiavad, et Patendiameti otsuses on vaidlusaluse kaubamärgi õiguskaitse ulatus määratud ebaõigesti. Seega Patendiameti otsus ei vasta taotleja enda poolt taotletavale kaubamärgi õiguskaitse ulatusele ja käesolevas menetluses väljendatud seisukohtadele. Uue KaMS § 4 lg 1 kohaselt kaubamärgi õiguskaitse on kaubamärgile ainuõigust omava isiku õiguste tunnustamine ja kaitse õiguslike vahenditega. Osundatud sätte ja kaubamärgiõiguse eesmärgiga poleks kooskõlas olukord, kus tähis registreeritakse ja sellest tulenevad õigused ulatuses, millisel kujul taotleja kaubamärgile õiguskaitset ei taotle või sellest mingil põhjusel loobub. Sama põhimõtte on sätestatud näiteks vana KaMS § 4 lg- s 1, millest tulenevalt kaubamärgina registreeritakse tähiseid, mida füüsiline või juriidiline isik kasutab või kavatses kasutada majandus- ja äritegevuses oma kaupade või teenuste eristamiseks teiste füüsiliste või juriidiliste isikute samaliigilistest kaupadest ja teenustest. Sellest lähtuvalt leiab appellatsioonikomisjon, et Patendiameti 16. märtsi 2006 otsuses on kaubamärgi SOVETSKOJE

ŠAMPANSKOJE POLUSLADKOJE + kuju õiguskaitse ulatus määratud ebaõigesti ja ainuüksi sel põhjusel kuulub vaidlustusavaldus rahuldamisele.

Apellatsioonikomisjon ei nõustu taotlejaga, et kaubamärgi SOVETSKOJE ŠAMPANSKOJE POLUSLADKOJE + kuju sõnalised ja numbrilised osad saab lugeda mittekaitstavaks KaMS § 38 lg 3 alusel. 8. juulil 2005 teatas Patendiamet taotleja esindajale, et kuna kaubamärk SOVETSKOJE ŠAMPANSKOJE POLUSLADKOJE + kuju koosneb etiketist, mis sisaldab sõnu „šampanskoje“ ja „polusladkoje“, mis moodustavad osa toote nimetusest ja mida ei ole lubatud kasutada, ei ole kaubamärk vastavalt kuni 30. aprillini 2004 kehtinud kaubamärgiseaduse § 7 lg 1 p 11 registreeritav (teade nr 7/9701748). 28. novembril 2005 teatas Patendiamet taotlejale KaMS § 38 lg 2 kohaselt, et: „kaubamärk on registreeritav, kui nõustute järgmise mittekaitstava osaga: kaubamärgi registreerimine ei anna ainuõigust sõnade POLUSLADKOJE ja ŠAMPANSKOJE ning tähiste 0,75l ja 11% (kõik tähed kirillitsas) kasutamiseks.“ Patendiametile 01. veebruaril 2006 saadetud vastuses nõustus taotleja mittekaitstava osaga Patendiameti kirjeldatud ulatuses. Kaubamärgi ekspertiisi käigus on seega tuvastatud tähise elemendid, mille osas Patendiameti hinnangul esineb õiguskaitset välistav asjaolu. Sõna „SOVETSKOJE“ osas ei ole Patendiamet ekspertiisi käigus vana KaMS §-s 7 sätestatud õiguskaitset välistavaid piiranguid tuvastanud.

Kaubamärgi sõnad „SOVETSKOJE ŠAMPANSKOJE POLUSLADKOJE“ on tähise vaieldamatult domineerivad sõnalised elemendid, mille puhul ei saa pidada tõenäoliseks, et tarbijad või samas valdkonnas tegutsevad ettevõtjad mõistlikult eeldaksid, et sõnale „SOVETSKOJE“ õiguskaitse ei laiene, kuigi Patendiameti otsuses pole seda sõna teiste kaubamärgi elementide kõrval mittekaitstavaks määratud. Teiseks, nagu nähtub kaubamärgitaotluse nr 9701748 üle peetud vaidlustest ja vaidlustusavaldustest nr 1006-1008, on vastupidiselt Patendiameti otsus põhjutanud mitmeid vaidlusi ning kahtlusi kaubamärgi ainuõiguse ulatuse üle (KaMS § 38 lg 3 eelduse puudumine). Taotleja seisukohta ei toeta ka asjaolu, et Patendiameti otsuses on märgitud mittekaitstavad osad, millest järeldub, et kaubamärgi ekspertiisi käigus ei ole tähise ülejäänud sõnade suhtes õiguskaitset välistavaid asjaolusid tuvastatud – vastasel juhul oleks Patendiameti otsuses märgitud ka sõna „SOVETSKOJE“ mittekaitstavaks ja enne otsuse tegemist oleks taotlejale antud KaMS § 38 lg 2 kohaselt tähtaeg selle asjaolu kõrvaldamiseks või seisukoha esitamiseks. Lähtudes eeltoodust pole õiguslikku alust järeldada, et Patendiameti 16. märtsi 2006 otsuses on kõik kaubamärgi sõnad ja numbrilised elemendid, sh sõna „SOVETSKOJE“ loetud mittekaitstavaks või seda saaks eeldada KaMS § 38 lg 3 alusel. Järelikult kaubamärgi registreerimise korral laieneks sõnale „SOVETSKOJE“ kaubamärgi ainuõigus, millele aga taotleja selgituste järgi ta õiguskaitset siiski ei taotle. Apellatsioonikomisjoni pädevuses ei ole Patendiameti otsuse täiendamine viisil, et apellatsioonikomisjon muudab või täpsustab otsuses tähise õiguskaitse ulatust. Apellatsioonikomisjoni pädevuses on Patendiameti otsuse tühistamine KaMS § 41 lg 3 kohaselt. Kuivõrd taotleja on korduvalt selgitanud, et ta ei soovi kaubamärgi SOVETSKOJE ŠAMPANSKOJE POLUSLADKOJE + kuju (kaubamärgitaotlus nr 9701748) sõnaliste ja numbrilistele elementidele õiguskaitset ja ainuõigust Patendiameti otsusest tulenevas ulatuses, siis tuleb Patendiameti 16. märtsi 2006 otsus nr 7/970148 sel põhjusel tühistada.

Kuigi eeltoodud põhjustel kuulub vaidlustusavaldus rahuldamisele, märgib apellatsioonikomisjon täiendavalt järgmist. Sõna „ŠAMPANSKOJE“ vaste prantsuse ja inglise keeles on Champagne ning see tähendab eesti keeles „šampus, šampanja“. Nimetatud sõnade tähendus on tarbijale kaheldamatult mõistetav, tegemist on rahvusvahelise sõnaga, mis mitmetes keeltes on äratuntavalt sarnane ning omab sama tähendust – tegemist on viitega Prantsusmaal, Champagne'i piirkonnas toodetud vahuveinidele. Seetõttu võib käesolevas asjas vaidlustatav tähis eksitada tarbijaid vahuveinide osas, mis ei pärine Prantsusmaalt Champagne'i piirkonnast. Vana KaMS § 7 lg 1 p 6 sätestab, et kaubamärgina ei registreerita kaubamärke, mis oma olemuselt võivad tarbijat eksitada kaupade või teenuste liigi, kvaliteedi, hulga, otstarbe, väärtuse, geograafilise päritolu, kaupade tootmise või teenuste osutamise aja või kaupade või teenuste teiste omaduste suhtes. Champagne maakond Prantsusmaal on ülemaailmselt tuntud kui „šampanja“ nimelise viinamarjadest valmistatud veinijoogi päritolukoht. Tähis „Champagne“ on geograafiline tähis ja päritolutunnus, millega tähistatakse sellest geograafilisest piirkonnast pärit ainult teatud kindlatest viinamarjasortidest valmistatud veinijooki, millel on kindlaksmääratud omadused (need sõltuvad selle piirkonna kliimast, pinnasest,

viinamarjasortidest, valmistusmeetodist jms) ning maine ja muud iseloomustavad tunnused, mis seostavad toodet selle geograafilise päritoluga. Nendele asjaoludele ei ole taotleja vastu vaieldud. Taotleja peamine vastuväide seisneb selles, et element „ŠAMPANSKOJE“ on määratud Patendiameti poolt mittekaitstavaks ning lisaks ei ole Champagne Eestis kaitstud geograafilise tähisena viisil, et ta omaks prioriteeti taotluse nr 9701748 ees.

Taotleja kaubamärk koosneb sõnalisest ja kujunduslikust osast. Sõnalisest osast on domineerival kohal tähise keskele paigutatud trükitähtedega kirillitsas sõnad „SOVETSKOJE ŠAMPANSKOJE POLUSLADKOJE“, mis tõlkes tähendab nõukogude poolmagus šampus (või šampanja). Ka prantsusekeelne geograafiline nimi, konkreetset veinipiirkonda tähistav Champagne on omandanud määramatutest aegadest spetsiifilise vahuveini tähenduse. Seega on vaidlustatud kaubamärgis kasutatud sõna ja Prantsusmaa ajaloolise veinipiirkonna nime tähendused identsed. Pole kahtlust, et Eesti keskmine tarbija mõistab mõlema nimetatud sõna tähendust.

Apellatsioonikomisjon leiab, et vaidlusaluses kaubamärgis Prantsusmaa ajaloolisele vahuveini tootmise piirkonnale viidates võib tarbijal tekkida mulje, et taotleja kaubamärgiga tähistataval vahuveinil on Champagne vahuveinidele iseloomulikud kõrged maitse- ja kvaliteediomadused. Kuigi taotleja kasutab oma kaubamärgis sõna „ŠAMPANSKOJE“, mis selgelt viitab Champagne piirkonnast pärinevale kindla kvaliteedi ja mainega vahuveinile, ei väida ta, ning pole ka tõendanud, et tema kaubamärgiga tähistatavaid vahuveine valmistatakse Champagne geograafilisele piirkonnale omasel moel, sellele ajaloolisele vahuveini tootmise piirkonnale omasel meetodil seal kasvatatud viinamarjadest ning et taotleja vahuveinil on Champagne'le omane kõrge kvaliteet ja maine. Veelgi enam, taotleja seisukohtadest ja tema kodulehe [www.balzams.lv](http://www.balzams.lv) infost nähtuvalt puudub taotleja toodetel seos Champagne ja šampusega ning tema väite kohaselt puudub vajadus kaubamärgis sõna „ŠAMPANSKOJE“ kasutamiseks. Apellatsioonikomisjon leiab, et veinisektoris on tarbija sageli eriti huvitatud kauba täpsest geograafilisest päritolust, veinitootja isikust ja kvaliteedi omadustest, võttes arvesse, et nende kaupade maine on sageli seotud asjaoluga, et neid toodetakse teatavas geograafilises piirkonnas teatava veinitootja poolt sellele piirkonnale omasel viisil ning tavaliselt ja meetodeid järgides. Kui taotleja kaubamärk sisaldab infot, mida võib mõista kui viidet teatud kauba liigile ja omadustele, sealhulgas geograafilisele päritolule, samas selle alaga seost omamata, võib see anda tarbijale valeteavet kaupade ja teenuste, liigi, kvaliteedi ja maine ning muude omaduste kohta, millega kaasneb tõsine tarbijate eksitamise oht. Arvesse tuleb võtta sedagi, et vaidlusalust kaubamärki soovitakse registreerida klassis 33 nimetatud vahuveinide suhtes, mistõttu esineb tugev seos sõna „ŠAMPANSKOJE“ ja kaitstavate kaupade (vahuveinid) vahel. Lähtudes eeltoodust leiab apellatsioonikomisjon, et vaidlusaluse kaubamärgi registreerimine on vastuolus KaMS § 7 lg 1 punktiga 6, kuna vaidlusaluse kaubamärgiga eksitatakse tarbijat kauba liigi, samuti kvaliteedi, väärtuse, maine ning teiste omaduste suhtes. See omakorda võib aga mõjutada tarbijate edaspidist käitumist ja valikuid Champagne vahuveinide tarbimisel ning kahjustada nende toodete mainet.

Kui kaubamärgi koosseisus on tähis, mille osas kohaldub vana KaMS § 7 lg 1 p 6, ei ole võimalik seda tähist määrata mittekaitstavaks ja kaubamärki tervikuna siiski kaitsta, vaid mittekaitstavaks tuleb tunnustada kogu kaubamärk. Seetõttu pole olulised taotleja selgitused, et sõna „ŠAMPANSKOJE“ on Patendiameti 16. märtsi 2006 otsusega märgitud mittekaitstavaks osaks. Patendiameti otsusest nähtuvalt on sõna „ŠAMPANSKOJE“ kantud kaubamärgi reproduktsioonile. Patendiameti poolt nimetatud sõna mittekaitstavaks osaks lugemine tähendab, et sõnale „ŠAMPANSKOJE“ ei laiene kaubamärgiomaniku ainuõigus (nt kehtivas KaMS-is § 14 ja § 16 lg 1 p 5). Seega kaubamärgiomanikul puudub küll õigus keelata teistel isikutel kasutada äritegevuses häid äritavasid järgides tähise vastava osa kasutamist, kuid see ei muuda olematuks fakti, et sõna „ŠAMPANSKOJE“ on kaubamärgi reproduktsioonil ja tähise üheks selgelt tajutavaks elemendiks. Sel põhjusel ei ole ka seadusandja avalikkuse, sh tarbijate huvide kaitse eesmärgil võimaldanud kaubamärgi eksitava elemendi määratlemist mittekaitstavaks osaks, mis võimaldaks kaubamärgi kui terviku kaitset. Ainuõiguse puudumine ei välista, et kaubamärgis eksitava elemendi kasutamine võib rikkuda konkreetse kolmanda isiku õigusi, nagu käesoleval juhul. Selline seisukoht on kooskõlas nii vana kui ka käesoleval ajal kehtiva KaMS-ga (vt kehtiva KaMS § 12 lg 5).

Apellatsioonikomisjon nõustub, et ennekõike vanemate tarbijate hulgas võidakse sõnasid „SOVETSKOJE“ ja „ŠAMPANSKOJE“ seostada ka kunagi Nõukogude Liidus toodetud SOVETSKOJE ŠAMPANSKOJE POLUSLADKOJE vahuveini margiga, kuid see ei välista siiski vaidlusaluse tähise mittekaitstava osa seostamist Champagne veinipiirkonnas toodetava vahuveini omadustega (sh toote liigi, valmistamise viisi, kvaliteedi ja mainega) ning sellega kaasnevat tarbija tõsise eksitamise ohtu. KaMS § 7 lg 1 p 6 kohaldamiseks piisab tarbija eksitamise võimalusest. Apellatsioonikomisjon leiab, et mida aeg edasi, seda enam on tõenäoline sõnaga „ŠAMPANSKOJE“ tähistatud vahuveinide seostamine just Champagne piirkonnast tuntud vahuveini omaduste ja sellest tuleneva kvaliteedi ning mainega ning „ähmastub“ seos Nõukogude Liidus arendatud vahuveini margiga.

KaMS § 7 lg 1 p 11 kohaselt kaubamärgina ei registreerita tähiseid, mille kasutamine või registreerimine kaubamärgina on keelatud teiste seaduste kohaselt. Eesti Vabariigile siduvast kohustusest, nimelt Pariisi konventsiooni artiklist 6 *quinquies* B (3) tuleneb, et kaubamärgi registreerimine lükatakse tagasi muuhulgas siis, kui kaubamärgil on avalikkust eksitav iseloom. Apellatsioonikomisjon tuvastas, et vaidlustatud kaubamärgiga võidakse eksitada tarbijat kauba liigi, samuti kvaliteedi, väärtuse, maine ning teiste omaduste suhtes. Seega on Patendiameti otsus vastuolus ka vana KaMS § 7 lg 1 punktiga 11.

Lähtudes eeltoodust ja juhindudes TÕAS §-st 61 ning kehtiva KaMS § 41 lg-st 3, apellatsioonikomisjon  
**o t s u s t a s:**

**rahuldada vaidlustusavaldus. Tühistada Patendiameti 16. märtsi 2006 otsus nr 7/9701748 kaubamärgi SOVETSKOJE ŠAMPANSKOJE POLUSLADKOJE + kuju, taotlus nr 9701748 registreerimise kohta ja kohustada Patendiametit jätkama selles osas menetlust apellatsioonikomisjoni otsuses tuvastatud asjaolusid arvestades.**

Vaidlustusavalduse menetlusosaline, keda ei rahulda apellatsioonikomisjoni otsus ja kes soovib jätkata vaidlust menetlusosaliste vahel hagimenetluse korras, võib esitada hagi teise menetlusosalise vastu kaubamärgi õiguskaitset välistava asjaolu või selle puudumise kindlakstegemiseks kolme kuu jooksul apellatsioonikomisjoni otsuse avaldamisest arvates. Hageja teavitab viivitamata apellatsioonikomisjoni hagi esitamisest. Kui hagi ei ole esitatud, jõustub apellatsioonikomisjoni otsus kolme kuu möödumisel otsuse avaldamisest ja kuulub täitmisele.

Kui hagi esitatakse, kuid kohus ei võta hagi menetlusse, jätab hagi läbi vaatamata või lõpetab menetluse otsust tegemata, jõustub apellatsioonikomisjoni otsus vastava kohtumääruse jõustumise hetkest, kui kohtumäärusest ei tulene teisiti.

Allkirjad:

P. Lello

R. Laaneots

T. Kalmet